Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації 'Svoboda', 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 5. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го СІЧНЯ 1957. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 9, 1957. No. 5. VOL. LXIV.

НОВЛЕНД НЕ БУДЕ КАНДИДУВАТИ ДО СЕНАТУ В 1958 РОЦІ

ЙОГО ПРИЯТЕЛІ НАТЯКАЮТЬ НА ТЕ, ЩО ВІН КАНДИДУВАТИМЕ ТОДІ НА ГУБЕРНАТОРА, А В 1960 РОЦІ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗДА

Вашингтон. — Провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Вільям Ф. Новленд повідомив президента Айзенгавера про те, що в 1958 році, коли кінчається його сенаторська каденція, він не буде кандидувати на те становище. Те саме він заявив на пресовій конференції, де відмовився сказати, які є його пляни на майбутнє після 1958 року. Він дав можливість своїм приятелям передбачати, що в 1958 році буде старатися здобути пост каліфорнійського губернатора, щоб в 1960 році, вже як губернатор, із більшим успіхом могти старатися про кандидатуру на президента ЗДА. Сенатор Новленд — це протеже покійного сенатора Роберта А. Тефта, з вибору якого він став провідником республіканців у Сенаті. Він є конкурентом віце-президента Ричарда М. Ніксона, прихильником внутрішньої політики президента Айзенгавера, і деколи критиком закордонної політики теперішнього уряду. Сенатор Новленд заявив, що не зрікається проводу республіканської меншости в Сенаті так довго, поки в 1959 році не залишить тієї законодної палати. На думку політиків — губернаторство такого великого стейту як Каліфорнія може бути добрим трампліном до номінації на президента. Сенатор Новленд заявив журналістам, що зрікається в 1958 році сенаторської кандидатури, бо хотів би більше перебувати в Каліфорнії з своєю родиною, яка складається з трьох дітей і п'ятьох внуків. Каліфорнійський губернатор Гудвін Дж. Найт заявив, що це є для нього великою несподіванкою вістка про рішення сенатора Новленда. Губернатор Найт виступив проти кандидатури віце-президента Ніксона, але після того, як Президент підтримав Ніксона, погодився з рішенням Айзенгавера. Губернатор Найт схоче кандидувати на те саме становище в 1958 році, і тому мусіла б відбутися завзята боротьба між цими двома політиками за ту кандидатуру, якщо б Новленд дійсно хотів тоді кандидувати. 83-річний батько сенатора Новленда Джозеф Р. Новленд заявив, що його сини давніше допомагав йому видавати щоденник „Ди Овкленд Трібюн". Тепер той часопис видає сам батько, працюючи щоденно в редакції, але сподівається, що його сини старший Дж. Рассел Новленд і молодший 48-річний Вільям мусітимуть незабаром йому допомогти в цій праці. Батько заявив, що його син Вільям є людиною, яка любить свою родину. Демократи тішаться з рішення сенатора Новленда, бо сподіваються здобути його становище в найближчих виборах в 1958 році.

Голл проти Дорадчого Демократичного Комітету, який атакує закордонну політику Айзенгавера

Вашингтон. — Голова Республіканського Крайового Комітету Ліонард В. Голл заявив, що тепер немає місця на таку чисто партійну політику, яку пропонують члени Дорадчого Демократичного Комітету, критикуючи становище уряду в справі Суезу. Голл сказав, що „демократичні члени Конґресу, які чули звернення Президента (в справі Середнього Сходу), напевно поважно й дбайливо поставляться до нього і то в дійсно двопартійному дусі, як це завжди робить Конґрес, коли вирішує закордонні проблеми". Голл твердить, що і демократичні і республіканські члени Конґресу добре розуміють, що така закордонна політика, яку пропонують члени демократичного дорадчого комітету, не принесла б користи цій країні, яка саме тепер мусить вирішувати важливі закордонні проблеми.

Депортований комуніст Поташ секретно прибув до ЗДА, де його заарештували

Ню Йорк, Н. Й. — Агенти Федерального Бюра Інвестиґацій, 5-го січня ц. р. заарештували в Бронсвілі 54-річного Ірвінґа Поташа — члена комуністичної партії, якого ще 4-го березня 1955-го року депортовано до комуністичної Польщі. Тоді Поташ вийшов з тюрми, але його мали судити за приналежність до комуністичної партії, і він міг вибирати: нову судову розправу або депортацію. Поташ вибрав депортацію і виїхав до комуністичної Польщі. Тепер він не відомо яким способом з'явився в Ню Йорку, але його зараз заарештували. Він твердить, що прибув сюди тільки тому, що затужив за ріднею (жінкою, донькою та внуками). Але прокуратор Пол В. Вільямс не вірить заяві Поташа, припускаючи, що депортований комуніст прибув до ЗДА як кур'єр якоїсь закордонної аґенції. Поташа випустили на волю за кавцією 35,000 долярів. Йому грозить кара тюрми до двох років і грівна до 1,000 дол.

В АМЕРИЦІ

● **Автобусова корпорація** „Грейганд" 7-го січня відкрила випозичальні авт в Ню Йорку, Шикаґо, Дітройті, Маямі і Клівленді. Ціна за випозичення авта на один день — 8 долярів, на годину — 80 центів. Випозичають авта з 1957 року таких фірм Шевроле, Форд, і Плимут з двома або чотирма дверима, з автоматичною трансмісією, радіом і огрівачем.

● **Годинникова компанія** „Гамілтон" випродукувала малий ручний безпружиновий годинник, який порушається маленьким електричним мотором і енерґізером. Мотор і енерґізер величини ґудзика від сорочки. Це перша від 1480 року, кардинальна зміна в будові годинника, коли то німець Петер Генляйн винайшов малий рухомий годинник, що його носили в кишені.

● **Дружина колишнього президента** пані Бес Труман впала на сходах свого дому і зломила ногу. Домашній лікар сказав, що вона мусітиме пролежати кілька днів в шпиталі. Геррі С. Труман відлетів до Вашинґтону на партійні збори.

● **Крайова Рада Безпеки** повідомляє, що в 1956 році в автомобільних катастрофах згинуло рекордове число — 40,200 осіб. Минулого року смертних випадків на шляхох і вулицях було 38,426, але в 1941-ому році — 39,969 осіб.

● **Маріон Мак** народила у шпиталі в Шикаґо другу доначку, яка побила рекорд ваги новонароджених в тому шпиталі, бо важила 12 фунтів і 14 унцій. Дотеперішній рекорд мала її старша сестричка, яка народилася в квітні 1955 року і важила 12 фунтів і 12 унцій.

● **Військова комісія** визнала генерала Алфреда Ґрунтера на 40 відсотків нездібним до військової служби, і через це він, вийшовши на емеритуру, не буде платити податку від 40 відсотків своєї пенсії, ска становить річно 11,487 дол. Ген Ґрунтер є тепер президентом Американського Червоного Хреста і дістає 30,000 дол. платні річно.

ЗАПОВНЕНІ ЦЕРКВИ І ЖЕРТВЕННІСТЬ НА ДОБРІ ЦІЛІ ПІД ЧАС РІЗДВЯНИХ СВЯТ

Головна маса українців в Америці і Канаді, як і в інших вільних країнах святкувала теж і в цьому році Різдвяні Свята традиційно за старим стилем, при чому якщо видавати оцінку на підставі спостережень в Ню Йорку та метрополітальній окрузі, церкви були по береги заповнені вірними, не зважаючи на те, що Різдво припадало на понеділок, звичайний, отже робочий в Америці день. Майже в усіх церквах відправлялись Богослуження опівночі з неділі на Різдво, а врочисте Богослуження з української католицької церкви св. Юра з Ню Йорку передавано впродовж двох годин через телевізійну станцію ч. 11. Богослуження відправляв всч. о. протоігумен М. Когут, ЧСВВ, в асисті чотирьох священиків, а англійські вияснення і коментарі давав всч. о. Пащак. Співав великий хор цієї церкви під дириґентурою п. Онуфрика. Телевізійна передача Богослуження відбулась старанням телевізійної програми „Години Українських Мелодій" п. Мариновича, на закінчення якої передано теж окремі святочні побажання для українців від п. Роберта Майнера, губернатора стейту Ню Джерзі. Всі три відправи Богослужень упродовж Різдва відбувались у приявності мас вірних, однаково з-поміж новіших, як і давніших поселенців та тут народженої ґенерації. По всіх громадах відбувалась коляда на народні цілі, при чому колядники стверджували загальну жертвенність громадянства. Традиційний чар цьогорічних Різдвяних Свят у метрополії Ню Йорку збільшила та обставина, що саме на Свят-Вечір упав тут перший сніг, що легко притрусив землю і бодай в парках залишився і впродовж Різдва.

Айзенгавер найменував колишнього сенатора Джорджа своїм асистентом в ранзі амбасадора

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер повідомив 4-го січня, що „з найбільшою приємністю" найменував колишнього демократичного сенатора Волтера Ф. Джорджа на свого окремого асистента в ранзі амбасадора. З Білого Дому повідомляють, що колишній демократичний сенатор Джордж буде не тільки амбасадором до Північно-Атлантійського Порозуміння (НАТО), але також і головним дорадником Президента при здійснювані двопартійности в ділянці закордонної політики". До цього нового посту визначена річна платня в сумі 20.000 долярів. Сенатор Джордж до 3-го січня був головою Сенатської Комісії Закордонних Справ і був представником Президента на зборах НАТО. Про визначність нової ролі Джорджа свідчить те, що він був присутній на конференції Айзенгавера з Доллесом, на якій обговорювано звернення Президента до Конґресу в справі політики ЗДА на Середньому Сході.

ЗДА продаватимуть харчі комуністичній Польщі

Вашинґтон. — Секретар торгівлі Сінклер Вікс 6-го січня заявив, що американський уряд дозволяє продавати надвишку американських харчів комуністичній Польщі. Польща мусітиме платити за ті харчі долярами по тій ціні, яка є на світовому ринку. Вікс заявив, що ЗДА продаватимуть свої харчі і іншим східньоевропейським державам, якщо вони ступнево звільнюватимуться з-під московської диктатури. Секретар торгівлі одночасно повідомив, що уряд президента Айзенгавера вивчає, як би то можна іншим способом допомагати Польщі та як би то можна поширити економічні взаємини з тією сателітною державою. Гадають, що Польща схоче купувати в цій країні пшеницю, тютюн, смалець, а найбільше бавовни, якої там немає. ЗДА продають надвишку своїх харчів заприязненим державам по нижчих цінах від цін на світовому ринку. Польща виявила деяку самостійну лінію в відношенні до СССР, але вона залишається і надалі членом Варшавського військового порозуміння. Уряд ЗДА погодився на те, щоб з польським урядом переговорювати в справі відкриття консулятів в Шикаґо, Дітройті і Питсбурґу та дозволу на приїзд корабля „Батори" до Ню Йорку.

Понад 600 дол. на народні цілі з загальних зборів 270-го Відділу УНС в Джерзі Сити

Джерзі Сиі. — Понад 600 долярів пожертвував на народні цілі місцевий 270-ий Відділ Українського Народного Союзу, Братство св. Івана Хрестителя, з нагоди своїх річних зборів, що відбулись минулої суботи, 5-го січня. Зборами, які відбулись в тимчасовому приміщенні Народного Дому, проводив п. Євген Парницький, довголітній працівник друкарні „Свободи". Із звітів Управи Б-ва виходило, що воно нараховує тепер 151 дорослих та понад 20 малолітніх членів і понад 10,000 долярів майна. Це Братство, що було засноване в 1910-му році з ініціятиви пп. Василя Гіля (теж і сьогодні його активного члена та одного з найбільш заслужених піонерів громади) і Івана Смеричанського, відіграло рішальну ролю в розвитку, організації і рості громади, зокрема його Народного Дому. З уваги на те, що дотеперішній Народний Дім треба було відступити містові на нові будівельні проєкти, громада почала і веде акцію будови нового дому, на цілі якого Б-во і пожертвувало головну суму — 500 долярів. Дальших 100 долярів пожертвувано на будову нової церкви і приходства. Б-во є членом УКК і ЗУАДК та точно сплачує свої вкладки до цих централь, а з нагоди річних зборів їх учасники ще окремо склали 40 долярів на коляду. Під час зборів голова місцевої філії УКК п. А. Шаран інформував загально про працю тієї установи, зокрема про пляновані величаві святкування роковин Української Державности і Соборности в неділю, 20-го січня. В результаті зборів перевибрано знову дотеперішню управу Відділу, з Теодорм Гілем (сином піонера В. Гіля) як предсідником, М. Бараном як фінансовим секретарем і касиром та В. Бутковським, як рекордовим секретарем.

● **17-річна Дікеі Крейвер** у Шарлотті, Північна Кароліна, яка працювала в мануфактурній крамниці, призналася, що роздала своїм знайомим блюзок светерів, суконь та іншого товару на 5,000 долярів. За таку „жертвенність" її заарештували враз з нею заарештували також і тих, які користали з її глупоти.

● **Комуністичні диктатори** хвалилися, що за комуністичного режиму ніколи не може бути безробіття, бо держава всім дає працю. В СССР дійсно нема безробітних, бо до ґіґантських розмірів розбудовано воєнний промисл, „освоюється" цілинні землі і весь працюючий світ живе в злиднях. Зате в усіх сателітних країнах, де введено комуністичний устрій, безробіття є хронічним явищем. Болгарська комуністична верхівка виїхала до Москви просити, щоб СССР своїми грішми уможливив створення найменше 30,000 нових варстатів праці.

З'ЯСОВУВАЛИ ДОКТРИНУ АЙЗЕНГАВЕРА

Державний секретар Джан Фостер Доллес і голова об'єднаних шефів штабів адм. Артур Радфорд розглядають мапу Середнього Сходу перед своїм виступом у конґресовій комісії для закордонних справ, на сесії якої вони з'ясовували плян Айзенгавера в справі протидіяння комуністичній аґресії на Середньому Сході.

Наприкінці січня прибуде до ЗДА у відвідини король Савді Арабії Савд

Вашинґтон. — Пресовий секретар Білого Дому Джеймс Гаґерті подав до відома, що дня 30 січня, прибуде до ЗДА, як гість американського уряду, король Савді Арабії Савд. До нього, як і до індійського прем'єра Неру президент Айзенгавер вислав спеціяльного листа, в якому з'ясовує свій плян в справі протидіяння комуністичній аґресії на Середньому Сході. Король Савд буде першим гостем американського уряду в 1957 році, його прийматимуть у Вашинґтоні як голову суверенної держави і після його приїзду відбудеться в Білому Домі влаштоване през. Айзенгавером прийняття на його честь. Водночас із цим відвідини короля Савда будуть першими відвідинами офіційного представника Савді Арабії у ЗДА. Відвідини короля Савда триватимуть три дні і під час зустрічей із ним будуть обговоренні всі проблеми Середнього сходу, в яких зацікавлені і ЗДА і Савді Арабія. Приїзд короля Савді важливий ще з того погляду, що між Савді Арабією і Єгиптом існує встановлений окремим договором союз.

Комуністичні вожаки з Хрущовим у проводі радили в Будапешті

Відень. — Від 1 до 4 січня ц. р. у Будапешті радили такі комуністичні вожаки: — Хрущов і Маленков від СССР, Тодор Живков і Ґеорґій Дем'янов з Болгарії, Ґеорґе Ґеорґію-Дей, Александру Моґіорес і Петро Боріля з Румунії, Янош Кадар, Ференц Мюніх від Мадярщини і Антоні Новотни і В. Сірокі з ЧСР. З-посеред сателітних країн не було репрезентантів від Польщі, Східньої Німеччини і Альбанії. Коментатори пояснюють це тим, що, мовляв, це був з'їзд державних і партійних головачів тих сателітних країн, які є найближчими сусідами Мадярщини. У проголошеному офіційному комунікаті говориться майже виключно про Мадярщину, при чому — очевидно! — лається „контрреволюціонерів" та славиться Совєти за здавлення „контр-революції" на Мадярщині. Комунікат стверджує „ступневу нормалізацію політичної ситуації і економічного життя на Мадярщині" та обіцює підтримку від усіх „соціялістичних" країн для уряду Кадара. Той сам комунікат вперше з офіційного комуністичного боку таврує „так звану доктрину Айзенгавера-Доллеса", в якій комуністичні вожді вбачають „доказ колоніяльних аспірацій З'єдинених Держав". — Водночас комуністи закидають Заходові тенденцію відновити „холодну війну" та від себе запевняють, що „соціялістичні держави, постійно боронючи справи миру між народами, вживають всіх зусиль, щоб не дозволити на поворот холодної війни". При цій нагоді вони знову пригадують свій давній плян „системи колективної безпеки в Европі", не згадуючи ані словом про політичні передумови для такої „безпеки".

Безпосередньо після проголошення в Москві того комунікату комуністичного з'їзду в Будапешті, у Будапешті проголошено 6 січня ц. р. „заяву" уряду Яноша Кадара, в якій з одного боку говориться про „дальшу демократизацію" режиму, з другого вперше називається „зрадником" кол. прем'єра Імре Надя та стверджується, що свободою зможуть втішатися „тільки льояльні до влади диктатури пролетаріяту селяни, робітники й інтеліґенти". У тій заяві є цинічне твердження, що „совєтські війська перебувають на Мадярщині для рятування мадярського народу проти можливої військової атаки збоку імперіялістичних сил."

Москва і Пейпінґ намагаються зміцнити комуністичний фронт

Москва. — Водночас із закінченням переговорів між совєтським урядом і прем'єром східньо-німецького комуністичного уряду Оттом Ґротеволем, у висліді яких Східня Німеччина „погодилася" на дальше перебування совєтських військ на її території, до Москви прибув червоно-китайський прем'єр і міністер закордонних справ Чу Ен-лай. В політичних колах думають, що темою розмов між членами совєтського „колективного керівництва" і Чу Ен-лаєм буде справа Польщі і Мадярщини, зокрема справа ідеологічних й економічних криз у цих країнах. З Москви Чу Ен-лай має виїхати до Польщі для розмов з урядом Ґомулки і потому до Будапешту, де переговорюватиме з Кадаром. Прибувши до Москви, де на летовищі привітав його совєтський прем'єр Булґанін, Чу Ен-лай підкреслив у своїй привітальній промові дружбу між червоним Китаєм і Совєтським Союзом, мовляв, останні американські заходи в справ Серед. Сходу доказують, що імперіялісти не склали своєї зброї. В дальшому підкреслив Чу Ен-лай, що головною передумовою перемоги комунізму є єдність комуністичних країн і що головний тягар утримування цієї єдности падає на Совєтський Союз. У зв'язку з приїздом Чу Ен-лая до Москви здогадується дехто, що темою розмов між ним і Хрущовим та Булґаніним буде теж справа економічної допомоги, що її червоно-китайський уряд хотів би дістати від Москви. Після своїх відвідин у Москві, Варшаві і Будапешті Чу Ен-лай поїде до Афґаністану і звідти через Індію до Непалю.

ДОЛЛЕС ВИМАГАЄ ШВИДКОГО ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОНҐРЕСОМ СЕРЕДНЬО-СХІДНЬОЇ „ДОКТРИНИ АЙЗЕНҐАВЕРА"

Вашинґтон. — Державний секретар Дж. Ф. Доллес був першим, який зізнавав у понеділок 7-го січня перед конґресовою комісією для закордонних справ у справі т. зв. доктрини Айзенгавера-Доллеса у середньо-східніх справах. В суботу 5-го січня ц. р. промовляв в цій справі перед об'єднаними палатами Сенату і Палати Репрезентантів през. Айзенгавер, представляючи плян уряду протиставитись комуністичній аґресії на Середньому Сході політичними, господарськими і „в разі потреби — військовими засобами". Прохаючи від Конґресу авторизації для вжиття збройної сили, Президент узалежнив такий випадок від трьох передумовин: 1. щоб дана країна чи країни самі звернулися з просьбою за допомогою до ЗДА, 2. що в такому випадку Президент стоятиме „що-години" в безпосередньому контакті з лідерами Конґресу та, на випадок потреби, скличе надзвичайну чи негайну сесію Конґресу, і 3. що збройна акція ЗДА стоятиме в згоді з існуючими союзними зобов'язаннями ЗДА та чартером Об'єднаних Націй і становищем Ради Безпеки ОН. За коментарями преси, вжиття збройної сили Америкою буде незалежне від совєтського „вета" на Раді Безпеки, проте ЗДА візьмуть спершу під увагу можливості мирної залагоди конфлікту Радою Безпеки. Президент покликався на історичний досвід, що можна оминути вибух війни тоді, коли нема сумніву щодо становища ЗДА в спірних міжнародних проблемах. У своєму зверненні Президент покликався на цілу низку дотеперішніх договорів і деклярацій, які визначували середньо-східню політику ЗДА. Він вказав широко на безперервний совєтський імперіялістичний похід, згадавши м. ін. „поярмлення Мадярщини голою збройною силою". Водночас Президент домагався призначити $400,000,000 на податкові роки 1957-58 і 1958-59 для економічної допомоги країнам Середнього Сходу. През. Айзенгавер прийшов на спільне засідання Сенату і Палати Репрезентантів докладно в 12.30 в пол. і його зустріли довгою овацією. Його промову п'ятикратно переривали оплесками. В льожі дипломатів велика більшість держав була заступлена своїми, акредитованими у Вашинґтоні, амбасадорами, — включно з Єгиптом і Ізраїлем. Не було тільки амбасадора СССР Зарубіна, а замість амбасадорів були приявні дипломати нижчих ступнів від інмати нижчих ступнів від деяких середньо-східних країн. лосив Президент, зголошено урядову резолюцію, яку мав би прийняти Конґрес по лінії рекомендацій Президента.

Саме в справі прийняття Конґресом отієї урядової резолюції, виступив в понеділок державний секретар Доллес перед конґресовою комісією для закордонних справ. Він звернув увагу, що відмова збоку Конґресу, „або навіть довша затримка чи гострий поділ думок у Конґресі на цю справу, мали б просто страшні наслідки для обширу, що його стосується ця справа." — „В короткому часі Середній Схід був би опанований міжнародним комунізмом, а наслідок цього для всього світу був би справді надзвичайно важкий". Процедура переслухання свідків у цій справі перейде в Конґресі дуже швидко. В середу або четвер зізнаватиме колишній державний секретар за адміністрації през. Трумана, Дін Ачесон. Сенатські комісії закордонних зв'язків і військових справ переслухуватимуть свідків у найближчому тижні.

У зв'язку зі зростом значення середньо-східніх справ та активізацією американської політики на Середньому Сході, Президент призначив колишнього демократичного конґресмена Джеймса Ричардса, який був головою конґресової комісії для закордонних справ, поки він вийшов із Конґресу в мин. тижні, своїм спеціяльним дорадником в цих справах з ранґою амбасадора і платнею $20,000 річно. Джеймс Ричардс виїде на чолі окремої місії ЗДА на Середній Схід, а також посередничитиме між урядом і Конґресом у справах середньо-східньої політики.

Неру осуджує методи червоних

Ню Делі. — Насаджування соціялізму силою мусить перетворювати країну в бойовище всіх родів конфліктів між клясами, релігіями і групами — заявив індійський прем'єр Неру у великій промові на 62-му конґресі своєї Індійської національної конґресової партії. Тому, мовляв, „ми рішили, згідно з нашими традиціями, крайовими умовами та відносинами, йти до соціялізму мирними демократичними способами". Звернувши увагу, що Індія нараховує 370,000,000 населення, Неру предсказав, що перемога соціялістичних реформ, що їх ступнево вводитиме Конґресова партія, покажеться щойно за яких 20 років. Неру вперше вжив слово „аґресія" у відношенні до московської військової акції на Мадярщині, поставивши на одну дошку „аґресію в Єгипті і на Мадярщині". Однак офіційна резолюція індійської Конґресової партії говорила про потребу відкликання „закордонних" військ з Мадярщини, не назвавши їх за іменем — совєтськими.

У СВІТІ

● **Англійський генерал** Чарлз Кітлі, який був головним командантом англо-французької виправи проти Єгипту, має відійти у стан спочинку. Він має щойно 55 років і перед тією виправою про нього говорили, як про майбутнього головного команданта всіх збройних сил Англії. Проте, військові фахівці, м. і. на сторінках „НЙТаймсу", дуже гостро критикували спосіб переведення тієї кампанії.

● **Візиту Хрущова й Булґаніна** в Данії, яка мала відбутись ранньою весною ц. р., відсунено „на неозначений час". Данці виразно дали зрозуміти „колективним диктаторам", що їх приїзд тепер, після мадярських подій, викликав би для них самих і уряду дуже прикру реакцію данського громадянства.

● **Клемент Еттлі**, що був англійським прем'єром, коли при владі стояла партія Праці, а тепер є членом палати лордів, виїхав з Лондону на три тижні до Канади і З'єдинених Держав з науковими доповідями. Напередодні свого виїзду з Англії він відсвяткував із родиною і приятелями своє 74-річчя.

● **В Ірані** військовий суд засудив на смерть поручника Шапура Ватанпора за шпигунство на користь Совєтського Союзу.

● **Похід Ізраїлю** проти Єгипту на Синайському півострові погіршив нужду тамошнього арабського населення, особливо понад півміліонової маси арабів, що втекли з Палестини під час ізраїльсько-арабської війни і зосередилися на тому терені. „Міжнародна поліція" Об'єднаних Націй мусіла вислати три вантажні авта з борошном та іншими харчами, щоб рятувати голодуючих арабів в околиці біблійної Синайської гори.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3. 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ

Всілякі кампанії, як збільшені зусилля у відповідний період часу для точно означеної мети, це вже така сама властивість американського життя, як автомобілі на дорогах або телевізори в хатах. Потрібні на якусь добру ціль гроші, чи необхідне переведення в життя якоїсь доброї справи або задуму — тоді плянується, проголошується і переводиться „кампанію".

Всілякі кампанії віддавна відомі і американсько-українському загалові. Яких бо вже тільки кампаній у нас не велось, і кожна з них є новою заохотою і новим пожвавленням нашого життя в поодиноких його галузях, а з цим і новими успіхами та новими досягненнями.

Новий, 1957-ий рік, стоятиме у нас під знаком чи не найважливішої з важливих кампаній, за яку, без сумніву, треба вважати проголошену вже Головним Урядом Українського Народного Союзу надзвичайну організаційну кампанію, що переводитиметься уже з думкою і під знаком наступної, 24-ої з черги Конвенції цієї організації, що має відбутися в першій половині 1958-го року. Кампанія триватиме повний рік, себто від 1-го січня до 31-го грудня цього року, а її конкретною метою є збільшити кількість членів УНСоюзу до 75 тисяч.

Загальні виснення про цю кампанію були подані в офіціяльному її проголошенні, а її надзвичайність полягає головно в надзвичайних, крім звичайних, нагородах для тих, що візьмуть у ній участь і викажуться відповідними успіхами, як і в її передконвенційному характері, себто у взаємному впливі цієї кампанії на найближчу конвенцію, як і конвенції на кампанію.

Коли мова про нагороди, звичайні і надзвичайні, вони далеко замітніші, ніж це могло б на перший погляд здаватись. Їх точне окреслення подасться до відома Управ поодиноких Відділів, бо вони залежать ще й від висоти забезпеченевих сум новозорганізованих членів, від кількости зорганізованих членів, родів забезпечення і т. п. В кожному разі, ці нагороди є більше, ніж заохочуючі для того, щоб якнайширший загал союзового членства включився в цю кампанію.

Великою заохотою до участи в цій кампанії є також її передконвенційний характер. Це бо завжди вже так було, що хто з урядовців чи членів Відділу міг виказатись найкращими успіхами в організаційній праці, той завжди мав найбільші вигляди на те, щоб бути обраним як делегат на конвенцію і взяти активну участь у цьому найбільшому і найбільш рішальному для нашої спільноти зібранні, що ним є Конвенції УНСоюзу. Це стосується однаково, як поодиноких членів, так і поодиноких Відділів, які відповідним збільшенням кількости своїх членів збільшують і кількість своїх делегатів на Конвенцію, і свій голос у вирішуванні поодиноких справ.

Це тільки дуже загально про ті практично-конкретні користі, що їх дає теперішня кампанія її активним учасникам. І хоч які ці користі великі, від них безмірно більші ті, що їх дальший розвиток і збільшення Українського Народного Союзу дають нашій спільноті, як цілості, та загальній українській справі. Український Народний Союз уже не від сьогодні і не від учора є — як це часто повторюється за одним американським коментатором — „гордістю і надхненням для українців у всьому світі". Для української сили, вартости і спроможности у вільному світі не було, немає і навряд чи буде коли переконливіший арґумент, як ним є Український Народний Союз із своїми вже тепер 72 тисячами членів, 19 мільйонами долярів майна, із своєю 63-літньою традицією та своїм безмірним вкладом у всебічний розвиток нашої спільноти, з одного, а в допомогу українській визвольній справі з другого боку.

Очевидно, що було б марним намаганням характеризувати всебічну вартість УНСоюзу для кожного з його членів індивідуально і для всієї нашої спільноти в короткому коментарі. Забагато є тих характеристик, а кожна з них окремо є вже найбільш переконливим арґументом на те, що кожний громадянин чи мешканець Америки і Канади, якщо він є українського походження, повинен належати до такої організації, як Український Народний Союз. Ніде бо й ніколи у нас особисті і суспільні інтереси, праця для себе, своєї родини і свого народу не були так тісно пов'язані і не давали таких благородних результатів, як в Українському Народному Союзі.

Тим то й теперішня кампанія за збільшення кількости членства УНСоюзу є нашою народною кампанією в найширшому розумінні цього поняття. Це є кампанія за збільшення нашого стану посідання, за краще й повніше розгорнення наших сил і використання наших можливостей, це є дослівно кампанія за забезпечення майбутности кожного з нас і нашої спільноти. Це є справді надзвичайна кампанія, і кожний з нас повинен уважати своїм особистим і громадським обов'язком взяти в ній участь.

АМЕРИКАНСЬКА ГРЕБЛЯ НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ

Якраз через два місяці після того, як Англія і Франція, використовуючи наїзд Ізраїлю на Синайський півострів, почали бомбардувати летовища Єгипту, президент Айзенгавер запропонував лідерам Конгресу, запрошеним для цієї цілі до Білого Дому, плян здвигнення на Середньому Сході такої американської політичної, економічної і військової греблі, яка загородила б шлях збройній комуністичній агресії. Бо направді до такої істотної ролі зводиться ця нова американська політика, яка започатковує 1957-ий рік, як його перша найважливіша подія. „Коли б вона прийшла рік тому, було б куди краще", — заявив один з її критиків. З цього не виходить, що вона не має величезної, просто історичної ваги й у теперішньому часі. Як демократичні, так і республіканські лідери 85-го Конгресу негайно саме так оцінили ініціятиву Президента, що зродилася з його останніх розмов і нарад над ситуацією на Середньому Сході. Зокрема становище демократичних конґресменів Сема Рейбирна і Джозефа Мартіна та сенатора Линдона Джонсона може направду бути зразком, як треба розуміти демократію в дійсності, а не на словах, що таке льояльність у відношенні до чужопартійного державного проводу і що таке державницький підхід до важливих актуальних справ. Вони не тільки в принципі, зараз же на тій першій нараді з Президентом 1 січня ц. р., признали були слушність основної тези нової американської політики на Середньому Сході, і не тільки заявили, що дадуть Президентові бажане уповноваження користуватися всіми засобами — включно : військовою силою — для збереження миру на Середньому Сході, але й застереглись, що зрішні конґресові комісії повинні спершу узгіднити з державним секретарем Доллесом і Президентом на довірочних нарадах усі подробиці, щоб признання уповноважень Президентові відбулось одноголосно, маніфестаційно, по змозі найдостойніше.

Лайка, якою Москва відповіла на перші вістки про плян Дж. Ф. Доллеса повести активну політику на Середньому Сході, яка не залишала б сумнівів щодо неґативного становища Америки у відношенні до совєтської інфільтрації, як теж збентеження в Єгипті і Сирії, — ця перша негайна реакція в головних центрах середньо-східнього неспокою вказує на правильність американської політики. „На Середньому Сході нема совєтської небезпеки, а є тільки ізраїльська небезпека", — заявив сирійський дипломат, впавши в тон московсько-большевицької пропаґанди. Пропаґанда — це власне один з найважніших і найнебезпечніших чинників, які створюють теперішню ситуацію на Середньому Сході. Військовий фахівець „НИ-Таймсу" Гансон Болдвін, який недавно впродовж кількох тижнів об'їздив краї Середнього Сходу, звертає увагу особливо на три моменти, характеристичні для тамошньої теперішньої ситуації: 1) інфільтрація большевицьких впливів — постачанням зброї, інструкторів, „дорадників" та інтриґами совєтської дипломатії, 2) пропаґанда, ведена часописами і радіовисильнями з Каїро і Дамаску та 3) почуття меншовартости в арабських масах. Як Москва ставиться до Середнього Сходу — розкрив цю таємницю похід Ізраїлю, Англії і Франції, під час якого виявлено велетенські склади совєтської зброї, присиланої туди й там маґазинованої не для вояків Єгипту, Сирії чи іншої арабської країни, а для большевицької армії, перекиненої туди в „слушний час" у вигляді „добровільців". А як виглядає пропаґанда, ведена режимом Нассера, вказує на це, наприклад, широко розголошений „факт" затоплення єгиптянами французького лінійного корабля „Жан Барт", який насправді був поза засягом єгипетських батерій і з якого теж не впав ані один постріл. Щождо арабського почуття меншовартости, то використовують його і Нассер і Москва. Єгипетський диктатор сперся на вулицю і годує її схопленими з повітря фантазіями, в які маси вірять і відповідно дивляться на світ. Відсіль той незрозумілий для Заходу брак реалізму, що характеризує політику Єгипту, Сирії і Йорданії, які роблять враження дітей, що граються сірниками біля збірників ґазоліни чи бочок із порохом.

Рік тому — кажуть критики політики Доллеса — американська пересторога, що кожна комуністична збройна агресія викличе автоматично збройну інтервенцію Америки, така декларація, зроблена рік тому була б „може" протверезила Єгипет і „може" відрадила б Англію і Францію пускатись на протиєгипетську воєнну авантюру. Можливо, що коли б ЗДА не ставились так хитко і неясно до Багдадського пакту, до якого й досі не приступили, рахуючись з демагогією Нассера, і коли б раніше говорили рішучішою мовою проти совєтських зазіхань на Середньому Сході, то тамошня ситуація виглядала б сьогодні краще. Американська політика зробила в минулому чимало помилок — пригадати б і визнання совєтського уряду, і Ялту, і Потсдам, і першу стадію розв'язки репатріяційної проблеми, і Женевську конференцію „на вершинах". Але американська політика признає свої помилки і кореґує їх. Коли ж іде про Середній Схід, то не З'єдинені Держави спричинили тамошню ситуацію, а Англія і Франція, які донедавна панували на всіх тих обширах і втратили їх не тільки, як складові частини своїх імперій, але й як потенціяльних приятелів чи союзників. Недавня французька колонія Сирія перетворюється на совєтського сателіта, а прем'єром в Йорданії, де ще недавно англійський командант фінансованого Англією Арабського леґіону був першою в державі особою, є тепер лідер протианглійських вуличних демонстрацій. І саме той „вакуум", та порожнеча, що створилася з хвилиною, коли не стало на Середньому Сході англо-французьких впливів, спонукала ЗДА зактивізувати себе на тому терені.

Єгипетський диктатор гордо заявив, що араби самі найкраще можуть виповнити ту „порожнечу" власними державними вартостями. Це звучить гарно, але у практиці це означає — запрошування Совєтів зайняти місце Англії і Франції, бо арабські держави, через свою бідність і конечність користати з закордонної фінансової та технічної допомоги, просто не всилі бути „суверенними" у повного цього слова значенні.

Нова американська політика, з'ясована Президентом в його зверненні до Конґресу, має власне допомогти у з'ясуванні тамошніх відносин. Вона не погрожує війною, як це брехливо інтерпретує московська пропаґанда, а тільки перестерігає Москву, що ЗДА не боїться війни, якщо треба буде вести її. Вона кладе натиск власне на допомогу середньо-східнім країнам не задля опанування їх, а задля збереження їх проти колоніяльних зазіхань Москви. Вона ставить греблю проти походу Совєтів до Перської затоки, про яку віддавна мріяли і білі і червоні царі. І тому ця нова „доктрина Айзенгавера" є великим успіхом цілого вільного світу.

РЕАБІЛІТОВАНИЙ ШКРУМЕЛЯК ПОДВИЗАЄТЬСЯ

Поміж горсткою недобитих режимом і реабілітованих востаннє українських підсовєтських письменників опинився теж і західньо - український письменник та журналіст Юра Шкрумеляк (нар. 1895 р.), колишній вояк УСС, автор нарисів „Поїзд мерців", повістей „Чота крилатих" і „Вогні з полонин", збірки поезій „Авлева жертва" і ще однієї виданої за першої совєтської окупації Львова, в якій він прославляв Москву і Сталіна. До війни 1939 року Юра Шкрумеляк був співробітником тижневика „Народня Справа" і редактором часопису для дітей „Дзвіночок". Після десяти років заслання в концентраційні табори його не тільки звільнено, але й дозволено йому друкувати свої твори у виданих українською мовою совєтських журналах. Перший після повороту з концтабору вірш Шкрумеляка був надрукований у львівському журналі „Жовтень" п. н. „Малий Мирон" (присвячений Іванові Франкові).

Черговим „произведєнієм", чи пак „твором" Юри Шкрумеляка стало його звернення „До земляків, що поневіряються на чужині", надруковане у видаваній Міхайловським комітетом у Берліні газеті „За повернення на батьківщину". З чисто рутенським, висміюваним ще колись Іваном Франком, самозапереченням вилив Юра Шкрумеляк у своєму „зверненні" всю відому уже із совєтських „писань" і „відповідей" їдь на те, що досі сам визнавав, і на тих, з ким досі співпрацював.

Найцікавішим з погляду на підсовєтські умовини у „зверненні" Шкрумеляка є те місце, в якому він розповідає про своє покарання і реабілітацію. „В 1939 році я вступив на правильний шлях, — пише він, — включився в службу народові і взагалі взявся виправляти давні помилки (пишучи, до речі, сталінославні вірші й оди — ред.). Але з приходом фашистських окупантів я зі страху і по малодушності зійшов з правильної путі. Багато з вас (це Шкрумеляк звертається до українських еміґрантів — ред.) знає, що в 1942-1944 роках я співробітничав у фашистських газетах і виступав у львівському, тоді німецькому радіо, закликаючи наших селян помагати гітлерівцям здачею „контингенту", значить хліба, худоби і т. д., щоб вони могли воювати. Це був великий злочин, — б'ється тепер в груди Юра Шкрумеляк, — перед радянською владою, і тому під кінець війни я теж пішов за кордон. Але вже в 1945 році вернувся до Львова, бо туга за рідним краєм перемогла в мені страх, що прийдеться відповідати за свої поступки . . . І радянська влада ще в 1944 році взяла під увагу ті психологічні причини, що штовхнули частину наших людей на невірний шлях. Ще тоді була об'явлена амністія для тих, хто вийде з укриття і змінить свою поведінку".

Не взяла до уваги совєтська влада — як виходить з дальшого писання Шкрумеляка — ні „психологічних причин" щодо нього самого, не скористав він тоді й з „амністії", а мусів таки відбути повний „строк" свого покарання. Але Шкрумеляк прощає і це „великодушній" совєтській владі, заявляючи, що „за останніх кілька років сталися ще кращі переміни". „Вернулися, — пише він, — навіть ті, хто був покараний і кому ще треба було відбувати строки по кілька років. Уряд амністував передусім тих, хто співпрацював з німецькими окупантами, одначе вертаються уже ті, хто колись утік закордон, бо й до них стосується нова амністія . . . Я теж цілком реабілітований, відновив свою письменницьку діяльність: в пресі стали появлятися мої вірші, оповідання, нариси. Львівське книжкове видавництво доручило мені підготувати для друку збірку моїх старих і нових творів. Так само стали працювати письменники Лопушанський, Ґжицький та інші. А про них як і про мене, між вами, хто їх або мене знав, певно ходили всякі чутки, аж до того, що нас уже й на світі немає".

„Такі брехні ширилися колись у нас і про відомого письменника Остапа Вишню, який ще довго потім жив і редаґував журнал у Києві, — додає Шкрумеляк, підтверджуючи цим заперечувані або промовчувані вперто совєтами вістки про заслання Вишні. Шкрумеляк хвалиться, що лише за совєтської влади мали можливість вернутися до літератури такі письменники, як Михайло Яцків і Денис Лукіянович, „які замовкли були ще в 1914 році", що знову ж таки цілком не відповідає дійсності, бо ж і Яцків і Лукіянович від 1914 до 1939 року надрукували цілу низку творів, а щодо їх „замовкнення", то було воно наслідком бойкоту громадянства, тож усім і Шкрумелякові теж відомо, що такі льояльні сьогодні до совєтського режиму і Яцків і Лукіянович були ще більше льояльними до „буржуазної" окупантської польської влади, за що їх бойкотували не тільки націоналісти, але й такі польські „угодівці", як ундисти чи радикали.

Представивши так рожево „блаженні" пореабілітаційні умовини, в яких доводиться жити тепер йому, Шкрумелякові ,і звільненим разом з ним з концентраційних таборів Ґжицькому та Лопушанському (обидва, оскільки відомо, не спромоглися виступити досі на сторінках совєтських журналів і часописів ні з одним твором!), Шкрумеляк закликає „до повернення" колишніх львівських письменників не тільки живих — таких, як Курпіта, Керницький, Ніжанківський і Лужницький, — але й уже мертвих, як Матіїв-Мельник і Яворівський, мовляв, їм, що „в час окупації вчителювали чи працювали науково" або „вміщували в газетах свої гумористичні віршики і фейлетони", нема чого боятися, бо він, Шкрумеляк, гірше провинився перед радянською владою, а йому обійшлося все „дрібним покаранням", якимось там десятком років перебування в концентраційних таборах. Тому „приїжджайте додому! Не давайте себе тероризувати тим, хто втратив усю честь і совість і всяку любов до рідної землі".

До цих останніх зараховує Шкрумеляк „політичних верховодів", які „маскувалися й обманювали народ", здебільша заслужених галицьких і вже покійних діячів, таких, як Юліян Романчук, Володимир Барвінський, Кость Левицький, Кирило Трильовський, Володимир Бачинський, Дмитро Левицький, Євген Коновалець, а з живих таких, як Василь Мудрий, Кубійович, Кость Паньківський, і крайніх націоналістів Донцова, Мельника, Бандеру, які, як „верховні вожді", живуть на доляри та марки, вислуговуючись то німецьким, то американським імперіялістам, „або навіть пишуть літературу, як от Богдан Кравців, що в своїх віршах далі мріє про те, щоб над українським радянським Львовом знову розразилися вогонь і залізо . . ."

На голови всіх їх накликає Шкрумеляк патетично „кров і сльози", що „пролилися тут на рідній землі з їх приводу . . ." В цьому сам Шкрумеляк, хоч і перебуває в даний час на Західній Україні, не надто переконаний, бо щойно тепер, дізнавшися про страхіття, які в перших роках після війни ділялися по наших селах і містах", рішився „ще раз глибше перевірити себе і знаходити „спокій і щастя" „лише при радянській владі".

В зверненні Шкрумеляка стільки очевидної брехні, перекручень і неточностей, що навіть слабо освідомлений еміґрант зорієнтується в мотивах, які спонукують Шкрумеляка закликати йти за його прикладом тих, що волють „поневірятися" на чужині, замість каратися цілих десять років так, як він по совєтських концентраційних таборах.

НОВІ МОЖЛИВОСТІ ПЕРЕСЕЛЕННЯ

У середу 2 січня 1957 року відбулись в Ню Йорку наради Американських Добродійних Організацій для ведення допомоги закордоном з новообраним Високим Комісаром у справах втікачів при Об'єднаних Націях д-ром Авґустом Ліндтом з Женеви, для обговорення справ переселення і допомоги новим утікачам з-поза залізної заслони, а також і всім скитальцям в Европі.

На цих нарадах Злучений Український Американський Допомоговий Комітет заступав його президент д-р Володимир Галан. На нарадах були приявні численні представники урядових і добродійних організацій, які побували в останньому часі в Европі і студіювали життя скитальців і втікачів.

Високий Комісар д-р Ліндт заявив, що, хоч багато держав дали велику допомогу для втікачів і відкрили свої брами для них, все ж таки в Европі ще залишилось велике число втікачів-скитальців, для яких нема місця поселення. Це головно стосується до Австрії, де є десятки тисяч нових утікачів з Мадярщини і десятки тисяч утікачів-скитальців ще з часів світової війни. Розв'язка справи цих утікачів в Австрії — це проблема для всього західнього світу, бо економіка малої Австрії не може цій проблемі зарадити. Комісар Ліндт підкреслив з признанням становище З'єдинених Держав Америки, які поставились до справи втікачів з повною дбайливістю й увагою. Але, крім того, він підкреслив, що негайна допомога мадярським утікачам і фаворизування їх переселення зробило зле враження на тих утікачів, які вже десять років живуть по таборах Австрії і Німеччини. Також і всі представники добродійних організацій підкреслювали, що, хоч справа втікачів з Мадярщини стала міжнародною справою з великим політичним розголосом, все ж таки треба, щоб нові заходи для узаконення приїзду втікачів до ЗДА були поведені справедливо для всіх утікачів і нових і давніших, які роками живуть по таборах. Головно треба взяти до уваги тих людей, які захворіли на туберкульозу і тим втратили за законом можливість переселення. Для нових утікачів зроблено винятки.

Ця нова акція дає нові надії на переселення українських утікачів-скитальців з Европи. Тому то всі зацікавлені в переселенні до ЗДА повинні цю нову нагоду використати. Треба, щоб особисті дані цих аплікантів були у станицях ЗУАДКомітету в Европі, щоб можна було — коли прийде лише вістка про новий закон — перевести відповідну реєстрацію в консулятах. ЗУАДКомітет завдяки своїм станицям у Відні, чи теж у Берліні, яка повинна бути знову відкрита, має змогу нести першу допомогу і перевести реєстрацію нових утікачів. Нові переселенчі можливості ще більше підкреслюють можливість праці ЗУАДКомітету в Европі і потребу існування його станиць. там.

Апліканти на переселення повинні зголошуватись до станиць ЗУАДКомітету в Европі, чи теж до головної канцелярії Европ. Представництва у Мюнхені, а спонзори повинні контактуватись із Централею у Филаделфії.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Заява Екзекутиви УККА

У зв'язку з появою редакційної замітки в щоденнику „Свобода" з дня 14-го грудня 1956 р., Екзекутива УККА стверджує наступне:

1. Доцінюючи значення і конечність ведення інформаційної діяльности у Вашинґтоні, УККА, в міру своїх фінансових спроможностей, призначив мінімальну суму 5.000 дол. річно на цю діяльність, яку успішно проводив і веде голова УККА проф. Лев Добрянський. Усі видатки на репрезентацію і ведення політичної роботи у Вашинґтоні були і є схвалені керівними органами УККА.

Усі, хто зацікавлений у контактуванні з головою УККА в справах, зв'язаних з діяльністю УККА, мають змогу кожночасно порозумітися з проф. Добрянським телефонічно через Джорджтавнський Університет у Вашинґтоні, або через канцелярію УККА в Ню Йорку.

Екзекутива УККА

Ню Йорк, 30 грудня 1956.

Ольга Мак

КОРЧМА „ЧОРНОЇ КІШКИ"

(4)

Можна було повірити, що він і справді не розуміє мене, бо і я його з трудом розумів: я говорив південною говіркою і, звичайно, з чужинецьким акцентом; а його мова видавалася мені зовсім чудною і нагадувала дещо мову Камойса*). Та й сам господар тепер виглядав так, ніби був одним із героїв „Лузіядас".

— Та подивіться добре, — нетерпеливився я, — адже я у вас щойно купив у буфеті на станції вечерю.

Він уважно прислухався до моїх слів і покрутив головою.

— Моє ім'я Крістіян Олівейра Сантос — господар корчми „Чорна Кішка" — до послуг шляхетного сеньйора . . . — відрекомендувався мені, очевидно, не знайшовши нічого ліпшого відповісти.

І в цю хвилину мене огорнув сумнів: безперечно, цей Крістіян Олівейра Сантос і віком і обличчям був дуже подібним до буфетника, можливо навіть, був його рідним братом. Але буфетник говорив цілком інакше і виглядав так, як і всі сучасні люди. А цей був у коротких оксамитових штанах кольору пива, в зеленій оксамитовій куртці, у шовковій червоній сорочці і мережаному жабо на грудях — чисто як портрет з 16 віку. І з мого сумніву тепер зродилася певність, що я помиляюся.

— Гаразд, — махнув я рукою, відчуваючи, що поставив себе в дуже дурне положення. — Прошу мене так за дві години збудити і приготовити повіз: я маю бути на станції перед відходом поїзду.

— Сеньйор? . .

Я повторив розпорядження, але з напружено-розгубленої фізіономії господаря виразно бачив, що він мене не зрозумів, хоч і запопадливо згодився:

— Сеньйор наказує . . . Все буде, як сеньйор забажає . . . Прошу вниз на вечерю . . .

— Я вже вечеряв, дякую! — відповів я досить різко. — Тепер хочу заснути.

— О-о, — затупцював Крістіяно, — сеньйор мені не відмовить! . . У мене сьогодні потрійне свято: зустріч Нового Року, заручини моєї племінниці і мої власні. Прошу не відмовити . . .

— Заручини?

— Так, сеньйоре. Моя племінниця Юліянна-Тереза сьогодні заручується з шляхетним сеньйором Франсіско Баррето Льопесом, а я — з Марісю Карльотою Фльорес. Просимо ущасливити нас своєю присутністю.

Відмовлятися в таких випадках не лише незручно, а й не зовсім безпечно. Але я, пригадавши собі недавню розправу „молодого" з бідним муринчуком, відчув до нього новий приплив глибокої антипатії. Та й не приваблювала мене пиятика у чужому товаристві. Тому я таки відмовився:

— Дуже мені прикро, сеньйоре Крістіяно, — сказав якнайчемніше, — але я дуже втомлений і почуваю себе погано . . . Прошу прийняти мої найкращі побажання для вас і вашої достойної племінниці і вибачити мені мою відмову. Справді, не почуваю себе в силах гідно дотримати вам товариства.

Крістіяно зробив гірку міну й покірно вклонився:

— Сеньйор наказує . . . Дуже мені шкода . . . Чи сеньйор бажає собі ще чогось?

— Ні, дякую.

— Доброї ночі, сеньйоре.

— Доброї ночі!

Розкланявшись з господарем, я вернувся до своєї кімнати і тепер придивився до неї уважніше. Була вона подібна до тих, що їх описи можна знайти лише в старих романах: досить велика і висока, з одиноким вузьким вікном, вірніше, засклененими дверима, що виходили на балькон, і тяжкими потемнілими меблями. Широке дерев'яне ліжко, завішане довкола червоними шовковими завісами, займало третину всієї площі. По одному боці скляних дверей стояла комода, різьблена й інкрустована потемнілим металем, по другому — таке саме бюрко з шухлядами, біля входових дверей — стільчик з мидницею й дзбанком на воду, а навпроти ліжка під стіною — глибокий фотель. З кожного предмету, як і з кожного кутка кімнати, віяло чимсь древнім, понурим, нереальним, а непевне світло свічки надавало всьому ще й якоїсь суворої таємничости.

— Ну, навряд, чи я тут засну спокійно, — промовив я вголос сам до себе і взявся відкривати валізку, щоб дістати рушник і мило. Однак, в той момент спіткнувся на щось живе і мало не скрикнув спереляку.

Глянув ближче — кішка! Така чорна-чорна, як демон, з величезними зеленими очима, видивилася на мене і причаїлась.

— Тьху, хай же тобі не знати що! — зідхнув я, мимовільно усміхнувшись над власним переляком. — І звідки ж ти взялася, га?

Кішка тоненько нявкнула, показавши мені рожевого язичка, муркнула і почала настирливо тертися об мої ноги.

Я її погладив, але, боячись ненароком наступити на неї, взяв за шкірку і викинув у коридор.

Ледве взявся вдруге до валізки, як знову здригнувся з несподіванки: щось легенько зашкрябало у вікно. Нерви мої були дуже нап'яті, тож не дивно, що мене все лякало. Обернувши голову, я побачив чорне обличчя Жвонзіня з розплесканим на склі носом і підборіддям. Хлопчина дряпав пазурями по шибі і розпучливо завертав білками своїх величезних очей.

Вмить покинувши валізку, я підбіг до вікна і прилип до шиби, знаками питаючи, чого він хоче?

— Сеньйоре, сеньйоре! . . — ледве донеслося до мене крізь скляну перепону. — Будьте обережні . . . чорної кішки . . . не вмішуйтеся . . . не годьтеся . . . почнеться ціле пекло . . . тікайте . . . повіз . . . Ой! . .

Дивлячись на мене, муринчук, очевидно, побачив за моїми плечима щось небезпечне, бо вмент зник, немов би його вітром здмухнуло, так і не скінчивши своїх уривчаних пояснень. А я зараз же дзиґою обернувся назад і побачив, що двері легенько відхиляються.

Докраю напружений, я став у вичікуючу позицію і простягнув руку до тяжкого срібного свічника, готовий до оборони, а серце моє калатало, немов дзвін, шарпаний зухвалою рукою.

---

*) Камойс — поет 16 віку, автор поеми „Лузіядас".

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Дмитро Бучинський, Мадрид

ДВОЄ РІЗДВЯНИХ ПОБАЖАНЬ

Призбручанська земля не тішиться доброю славою в нашому історичному житті, бо річка Збруч довгими віками була, якби гострим ножем в нашому національному організмі, яким так болюче маніпулювали наші вороги, розкопуючи й поглиблюючи прірву між єдністю нашого народу й соборністю нашої землі. Чужі займанці українські землі й нарід по обох берегах річки Збруча вважали пограниччям, а Збруч якраз є відвічним свідком і живим свідком єдности української землі: на обидвох берегах завжди гомоніла й гомонить рідна українська мова, часто бувало так, що молодь затягала пісню на одному березі, підхоплювала її молодь на другому і продовжували її спільно. Це була спільна мова нашої землі. Спільні назви хуторів, сіл і містечок вздовж берегів Збруча потверджують ніщо інше, як єдність і соборність нашої землі.

Ще до 1914 року брати українці відвідували себе взаємно, зокрема під час Різдвяних і Великодніх свят, складали собі побажання, ходили одні до одних з колядою; на Водохрищі-Йордан одні й другі святили воду на Збручі. Жили, як брат з братом, одружувалися, мали спільні пасовища над Збручем, були власниками своїх прабатьківських нив по одній і другій стороні Збруча, а деякі села, хоч знаходилися в політичних кордонах Австрії і Московщини, але більшість господарської землі була на східньому березі Збруча.

Ця частина нашої землі дуже мало досліджена на полі етнографії, філології тощо, а такі досліди були б дуже цікаві. Призбручанщину зі західньої сторони часто відвідували Іван Франко (бував в Борщівщині); Богдан Лепкий, народженець Крегульця; Василь Щурат, народженець Кобиловолок; Василь Сімович, народженець Гадинковець; у Гусятині, Вільхівчику, Трибухівцях і Личківцях, до першої світової війни, часто бував Денис Лукіянович, автор „За Кадильну", але чи хтось з них надрукував щонебудь про цю область нашої землі — нам невідомо.

До сьогодні в моїй пам'яті збереглося двоє різдвяних побажань, якими у Гусятинщині здоровили себе по обидвох боках Збруча. Котре з них старше — сьогодні тяжко ствердити; котре з них постало на східньому, а котре на західньому березі Збруча, хто від кого запозичив — чогось певного сказати не можна. Але одне певне, що обидва ці побажання були знані й популярні на річці Збручі. Що певно можна сказати — це: перше побажання було святочно - торжественне. Ним батько поздоровляв родину, коли вносив до хати діда, дідуха й сіно. Ним старі священики поздоровляли своїх парохіян з проповідальниці, ним здоровили господарів колядники.

Текст першого побажання такий:

„Вінгую вас тими святами,
Щоб ви ті свята щасливо пересвяткували
І до Нового Року догекали.
Від Нового Року до Богоявлення,
Від Богоявлення до Воскресення,
Від Воскресення до ста літ —
Поки вам Панбіг назнагив вік.
Христос Рождається!"

Друге побажання дещо веселіше, дещо гумористичне. Ним звичайно поздоровляли себе молоді на закінчення коляди, і тільки в таких випадках, коли були певні, що батьки сина, чи частіше доньки, яким друзі колядували, не образяться за неповагу коляди. Часто цього побажання уживали колядники-молодиці під вікнами своїх подруг, або молоді господарі, що йшли з колядою до таких же молодих своїх побратимів.

Текст цього побажання також дуже інтересний композицією, а зокрема своїм словом „ура!", яке до першої світової війни, правдоподібно, було малознане в глибині західньоукраїнських земель.

„Христос народився в Вифлеємі,
Ходім, привітаймо, занесім офіру,
Возьмім гисте серце і правдиву віру.
А за то желання, що ми вам сказали,
Просимо покірно, щоб ви коляду дали:
Мищинку голубців, пирога смашного,
Решето горіхів, добру торбу грошей,
Колага білого, або щось іншого.
Ми то принимаєм яко щедрі дари
І крикнемо „ура", всегесний господарю!
Христос Рождається!"

Колись, коли це ще було можливе, ми порівнювали десятки інших різдвяних побажань, записаних нашими етнографами в різних закутинах нашої землі, але тотожніх ніде не знайшли. Правда, що про тотожність в нашій народній словесності нераз дуже тяжко говорити, а в нашому випадку цікаве буде й це, що наші тексти побажань не були знані навіть у глибині Гусятинсько - Копичинецького повіту.

Мадрид, у грудні 1956 Р. Б.

ШИКАҐО — КУЛЬТУРНІ ІМПРЕЗИ

Моцартівський Концерт — „Суста" — Тобілевича.

Святкування річниці 200-ліття уродин Вольфґанґа Амадеуса Моцарта відзначив шикаґівський Музичний Інститут ім. М. Лисенка непересічно гарним концертом. Дбайливо дібрана програма і правдиво мистецьке виконання мусіло задоволити навіть дуже вибагливих концертових бувальців.

Концерт розпочався Клярнетовим Квінтетом А-дур, в якому визначився соліст п. Степан Шах (клярнет) у супроводі панів: проф. І. Повалячек, Петро Мак та Володимир Чижик — скрипки і віольончеля — п. М. Дуда.

Фортепіянове сольо, — Сонату С-дур, — виконувала п. Ельва Барабаш. У нашої молодої піяністки та професорки музики Рузвелтівського Університету слідно душевний ріст та благородна ліричність моцартівських творів дала можливість п. Ельві Барабаш виявити правильну їх інтерпретацію, як також бездоганну техніку.

Велике признання належиться проф. І. Повалячекові за скрипкове солю (Соната Е-моль) у фортепіяновім супроводі п. Ельви Барабаш. Арію з „Весілля Фіґара" виконав баритон п. Драґутін Состарко, що своїм могутнім голосом, як також і високою школою залишив сильне враження. Правдивою мистецькою насолодою був „Струнний Квартет Ґ-дур" Моцарта у виконанні панів: проф. І. Повалячека, Петра Мака, В. Чижика і М. Дуди, які виявили неабияку майстерність і тим доказали, що щоб почути добру камерну музику не треба йти аж на чужі концерти. (Є звичай в широкому світі, що першу скрипку нагороджується окремими оплесками за виведення провідного мотиву виконуваного твору). Зовнішнє оформлення концерту, починаючи від оригінально запроєктованих запрошень, аж до вмілої розв'язки декорації сцени, (п. Богдан Голубець), що тільки помірковано заакцентувала клясицизм епохи Моцарта, виявляли не тільки ознайомленість з новими вимогами та досягненнями цієї ділянки мистецтва, але талановитість і дбайливість виконавця. У великій більшості імпрез у нас цю справу трактується дуже легковажно, шабльоново, нецікаво і більше, як вбогими засобами. У цілому — концерт виявив дуже солідну підготову, великий вклад праці, дбайливо вибраних виконавців. Це був широкий, свобідний віддих серед численних інших імпрез та правдива мистецька насолода. Та, все ж, наша публіка не виповнила залі так, як цього треба було сподіватися. Бічні крила залі та балькон були порожні. „Найбільш співучий народ на світі" незацікавлений клясиками всесвітньої музики чи радше верства музично обдарованих, освічених та любителів музики у нас ще дуже тонка і нечисленна. Реакція слухачів на поодинокі точки млява, і після кількох оплесків вони потомилися. Найкраще порівняти: коли Герберта фон Караяна з його берлінського фільг. оркестрою викликала німецько - американська публіка (Шикаґо) на переповненому третьому концерті сім разів, — сопрано Марію М. Калляс нюйоркська публіка — одинадцять разів, — прем'єру драми Еріка М. Ремарка про останні дні Верліна в 1945 р. „Остання Зупинка" вітали берлінці тридцятьма підняттями куртини, — то складається враження, що такий імпульсивний та чуттєвий нарід, як українці виявляють свою емоційність не зовсім там, де на це місце, а на концертах, в театрі та починах, де інші народи спонтанно та бурхливо захоплюються — українці задержують англійську холоднокровність та подиву гідну стриманість.

***

Мали ми на сцені ще „Сусту" — І. Тобілевича, у виконанні Театрального Гуртка СУМА, під мистецьким проводом проф. П. Зінченка. У Сумівців наявне підвищення рівня гри; поодинокі виконавці вирівнялись поміж собою, що дало у вислідi суцільність гри, добре темпо, та головно правильну, та близьку до життя характеристику поодиноких роль. Освіченість та фаховість режисера проф. П. Зінченка видна зараз же на поодиноких виконавцях не тільки у їх свобідності на сцені, але також у факті, що Сумівці визбулись деякої давнішої „статичности". Вирізняти когось окремо неможливо, бо всі ролі були виведені дуже старанно, навіть зовсім епізодичні. Правда, деякі персонажі вибивалися особливо, але в загальному гра була вирівняна та жива. Сьогоднішні успіхи завдячують Сумівці також безперечно великому трудові та вирозумілості на самих перших початках своєму першому режисерові — п. Степовому. — Тому, що сьогодні в Америці є проблемою, як защіпити в серця молоді любов та знання української культури, виглядає, що одним із легких, до переведення засобів, було б організування Курсами Українознавства спільних відвідин шкільної дітвори на вистави українського драматичного мистецтва; багато легше є запам'ятати українську літературу зі сцени, з живих людей та дотепних ситуацій, ніж зі сухого викладу з катедри.

Дора Левицька.

ПРОФ. ЯР. РУДНИЦЬКИЙ ОБРАНИЙ ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТОМ АМЕРИКАНСЬКОГО НАЗВОЗНАВЧОГО ТОВАРИСТВА

В рямках річних наукових філологічних конвенцій у Вашингтоні, в днях 26—27 грудня відбулися сесії Американського Назвознавчого Товариства — American Name Society.

На організаційних зборах в дні 27 грудня вибрано віцепрезидентом товариства д-ра Ярослава Рудницького з Манітобського Університету у Вінніпеґу. Президентом став д-р Е. Стюарт з Каліфорнії. Проф. Рудницький мав на сесії доповідь про „американізацію і канадизацію українських прізвищ".

ЯЛИНКОВА ТОРГІВЛЯ В КАНАДІ

Вічно зелена ялинка стала символом Різдвяних Свят в Північній Америці яких сто років тому, коли то цю ідею перейнято з Північної Европи. З бігом часу торгівля ялинками в Канаді розвинулася на велику скалю, а тепер — від деякого часу — це вже чисто спеціялізована ділянка торгівлі, якій завдячуємо те, що канадійці кожного року мають більше кращих ялинок.

Різдвяно - ялинкові фарми, що розвинулися з залісювальних проєктів на лісофармах і на шматках непридатного під управу ґрунту, є розкинені по цілому центральному й північному Онтеріо та Надморських Провінціях.

Канада експортує кожного сезону около 10 мільйонів ялинок до ЗДА, тобто на вісім мільйонів більше як у 1945 р. Ціни на ялинки у цьогорічному сезоні були від 1.25 до 4.00 дол., тобто на 25 центів вищі, як у 1954 р.

(„Канадійська Сцена")

● **Папа Пій XII** є також „єпископом Риму". Тому на Новий Рік він прийняв на спеціяльній авдієнції посадника Риму та всіх вищих міських урядовців і висловив окремі новорічні побажання Вічному Містові.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 18.

	Передплата	Пожертва	Разом
Д-р Р. Осінчук, Голліс	4.00	10.00	
В. Пристай, Вашингтон	4.00	6.00	
І. Чехович, Ню Йорк	4.00	6.00	
О. Кулицький, Монтреал	4.00	2.00	
А. Шкільник, Віннiпег	4.00	2.00	
Р. Міхняк, Клівленд	4.00	2.00	
О. Бернадин, Джоліст	4.00	2.00	
І. В. Кобзар, Гантер	4.00	1.00	
М. Риманська, Бріджпорт	4.00	1.00	
Я. Тимків, Филаделфія	4.00	1.00	
Р. Рошкевич, Шикаґо	4.00	1.00	
О. Гарасимів, Мілвокі	4.00	1.00	
П. Сарапук, Шикаґо	4.00	1.00	
О. Пісоцький, Шикаґо	4.00	1.00	
І. Винник, Ню Йорк	4.00	1.00	
Х. Зелінський, Филаделфія	4.00	1.00	
О. Макітра, Ошава	2.00	2.00	
О. Мочерняк, Ню Йорк	1.00	2.00	
В. Ільницький, Амстердам	2.00	1.00	
А. Семчин, Медісон	5.00		
Г. Рібіцький, Ню Йорк	4.00		
І. Фіґлюс, Ланкастер	4.00		
В. Рипчук, Ню Йорк	4.00		
М. Цегельська, Бетлегем	4.00		
А. Хома, Ірвінґтон	4.00		
М. Генґало, Монтреал	4.00		
М. Кассіян, Трентон	4.00		
С. Клос, Йонкерс	4.00		
Г. Петренко, Долґевіл	4.00		
Н. Н.	4.00		
М. Перейма, Боффало	4.00		
О. Федорика, Магнаг	4.00		
Т. Дусановський, Торонто	4.00		
С. Боднарчук, Ню Йорк	4.00		
М. Николюк, Гемілтон	4.00		
І. Скіра, Филаделфія	4.00		
В. Кичун, Лорейн	4.00		
Ф. Букач, Филаделфія	4.00		
З. Рудик, Бруклин	4.00		
І. Свердлов, Клівленд	4.00		
Р. Раковський, Бруклин	4.00		
М. Піхурко, Парма	4.00		
С. Бурштинський, Шикаґо	4.00		
Н. Бараболяк, Сісеро	4.00		
І. Іськів, Бруно	4.00		
С. Скробач, Шикаґо	4.00		
В. Мадич, Дітройт	4.00		
І. Свищ, Питсбурґ	4.00		
Х. Гавриляк, Рачестер	4.00		
Р. Панчук, Ню Йорк	4.00		
В. Мізь, Шикаґо	4.00		
І. Іваник, Елизабет	4.00		
Інж. О. Мартинович, Фила.	4.00		
В. Запаринюк, Ютика	4.00		
О. Н. Кулинич, Ню Йорк	3.00		
Н. Гуляґроцький, Амстердам	3.00		
Е. Бачинський, Монтреал	2.00		
Р. Луцик, Шикаґо	2.00		
Л. Миронюк, Бруклин	2.00		
М. Левицький, Боффало	2.00		
С. Фецович, Нюарк	2.00		
Р. Чубатий, Гартфорд	2.00		
В. Баран, Лорейн	2.00		
П. Ямняк, Кліфтон	2.00		
А. Майґутяк, Рачестер	1.00		
М. Роздольська, Кензас Ситі		10.00	
М. Пастернак, С. Плейнфілд		5.00	
О. Басараб, Ірвінґтон		4.00	
А. Слота, Вашингтон		3.00	
О. Стеткевич, Ню Йорк		2.00	
Д-р М. Яремчишин, Лайма		2.00	
Д. Близнюк, Гартфорд		2.00	
Т. Королишин, Ансонія		2.00	
В. Смолінський, Боффало		2.00	
Ф. Микетяк, Шикаґо		2.00	
П. Бабяк, Шикаґо		2.00	
М. Ґураль, Юніон		2.00	
С. Сус, Ню Йорк		1.00	
Л. Вовчанський, Петерсон		1.00	
М. Леґедза, Пасейк		1.00	
В. Стерак, Филаделфія		1.00	
Н. Венґжин, Берклей		1.00	
С. Еванів, Авбурн		1.00	
Я. Підлипчак, Авбурн		1.00	
І. Колосей, Ню Йорк		1.00	
З. Лукіянович, Филаделфія		1.00	
І. Праскевич, Ансонія		1.00	
І. Сенко, Ютика		1.00	
Е. Мушкевич, Ню Йорк		1.00	
Я. Сюк, Филаделфія		1.00	
І. Белей, Филаделфія		1.00	
М. Пеціль, Бервік		1.00	
О. Урбанський, Парма		1.00	
Н. Сокіл, Кемпбел		1.00	
М. Федчишин, Гілсайд		1.00	
В. Каспер, Нюарк		1.00	
А. Відземок, Нюарк		1.00	
А. Сайкевич, Нюарк,		1.00	
Разом	$ 237.00	$ 102.00	$ 339.00
Раніше проголошено	$2,637.70	$2,386.95	$5,024.65
Разом все . . .	$2,874.70	$2,488.95	$5,363.65

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Короткі Вісті

● **З Вашінґтону** повідомляють, що генеральний поштмайстер Артур Саммерфілд пропонує збільшити оплату за пересилку звичайного листа д о п'ятьох центів. Минулого року Конґрес не погодився на підвищення оплати за пересилку звичайного листа до чотирьох центів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Загальні річні збори 117 Відд. „Запорозької Січи", відбудуться в п'ятницю, 11-го січня, о годд. 7. веч., в приміщенні при 33 Е. 7. вул. Просимо всіх членів обов'язково звитися на зборах. — С. Кучма, предс.; М. Корчинський, кас.; В. Калина, секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. — Т-во „Запорозька Січ" Відд. 355 повідомляє, що річні збори відбудуться 13-го січня, о год. 2-ій по полудні. — С. Гасяк.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Укр. Нар. Дому, 316 Відд. в Рачестері відбудуться в четвер, 10-го січня, о год. 8-ій веч. На порядку нарад, крім звичайних справ є заприсяження нововибраних урядників. Нововибрана Управа на 1957 рік складається з таких урядників і їх заступників: голова — С. Ендрус, заступник — А. Папа; секр. — В. Гавриляк, заступник — В. Росоловський; фін. секр. — Дж. Турянський, заступник — М. Парута; касир — І. Новак, заступник — Ф. Новак. Контрольори: В. Іванців, М. Кучмій, С. Миколайко. Директори: М. Магомет, С. Герега, І. Куций, Т. Кравець, І. Санаґурський. Опікуни хорих: Н. Дорофей, В. Юськів. Бібліотекар: І. Олексин. Управителем (менаджер) домівки вибраний А. Оапа, управилетем бовлін. А. Куций. Відділове книговодство і принаття вкладок веде секретор Вол. Гавриляк, книговодство домівки веде фін. секретор Джордж Турянський.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Б-во св. Юрія Відд. 379 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 13-го січня, в Союзовій залі при 845 North Western Ave., о год. 12:30 в полудне. Проситься прийти, буде вибір уряду на рік 1957 і звіт контрол. комісії і інші важні справи до вирішення.—В. Максимів, предс.; І. Малюк, кас.; М. Семків, секр.

КЕМПБЕЛ, О. — Т-во Сокіл 218 Відд., повідомляє членів, що перші новорічні збори відбудуться в неділю, 13-го січня, о го. 2-ій по пол., в Нар. Домі 165 Gordon Ave. Новий уряд просить всіх членів на ці збори прийти на означений час бо по зборах відбудеться стріча українського Нового Року получена з гостиною для всіх членів і не-членів. Новий уряд: П. Лесоґаніч, предс.; М. Корецький, заст. предс.; М. Стахура, секр.-кас.; Н. Стадник, заст. секр.; М. Нановська, заст. кас.; д-р Р. Стахура, С. Бурий і М. Бурий, контроля; М. Де Март, назирателька хорих жінок, Н. Сорока, надзиратель хорих членів. — Стахура, Т. Лабай до прапора

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. — Т-во Запорозька Січ Від. 330 повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 13-го січня, о год. 2-ій по пол., в залі У. Н. Дому. Проситься членів явитися, буде справоздання з 1956 р. Річні збори відбулися 9-го грудня, була обговорена справа доплати на пресовий фонд. Уряд на 1957 рік вибрано той самий. — І. Андрієшин, предс.; М. Русин, кас.; Н. Паламар, секр.

ГОЛИОК, МАСС. — Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка Відд. 52, відбудуться в неділю, 13-го січня, о год. 2-ій по пол., в Литовськім Клюбі, 16 Джексон вул. Просимо всіх на час та вислухати звіту уряду і контр. комісії за 1956 рік. Буде вибір уряду на 1957 рік і інші важні справи до полагодження. — С. Клемик, предс.; І. Рабець, кас.; Д. Хрупалик, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во ім. Лесі Українки, Відд. 171 повідомляй своїх членів, що річні збори відбудуться в четвер, 17-го січня ц. р., о год. 8-ій веч., в залі У. Н. Дому при 433 Hoboken Ave. В програмі вибори відділових урядників та обговорення важних справ. — Стелла Раси, секр.

✝

Ділимося сумною вісткою з усіми Приятелями і Знайомими, що наш Найдорожчий Муж і Брат

бл. п. ІВАН ФЕДАК

по довшій недузі помер дня 25-го липня 1956 р. в Джоліст, Іллиной, проживши 63 роки.

Похорон відбувся дня 28-го липня 1956 р. з католицької церкви Успення Матери Божої на цвинтар Голгофта в Джоліст, Іллиной.

Покійний залишив в смутку дружину Франку в Джоліст, двох братів Михайла і Теодора й сестру Пелагію в Україні, сестру Анну зам. Гойда в Гері, Індіяна.

* * *

Складаємо найсердечнішу подяку Всім Тим, що взяли участь в похоронних обрядах. Дякуємо Всеч. о. Григорієві Петрушці за відправлення похорону й прощальне слово. Впр. о. Севастіянові Курилі ЧСВВ. з Укр. Парафії Різдва Матери Божої в Шикаґо, за відправлення Парастасу. Членам Укр. Робітничого Союзу Відд. 111. Всім, що зложили вінки і цвіти на могилу та жертвували на св. Служби Божі за упокій душі нашого незабутнього мужа і брата. Дякуємо також похоронному заведенню Пісут за ввічливу похоронну услугу.

Горем прибиті

ФРАНКА ФЕДАК — дружина
АННА ҐОЙДА — сестра

✝

За волею Всевишнього відійшов у вічність в дні 18. грудня 1956 р. у місті Ню Гейвен, Конн., по довгій і важкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, Наш Найдорожчий Муж і Батько

бл. п. ВАСИЛЬ ШМАТА,

бувший старшина У.Г.А, бувший директор П.С.К. в Копичинцях і Чорткові та невтомний суспільний діяч в Рідному Краю і на Еміґрації.

Похорони Покійного відбулися в дні 20. грудня 1956 р. в місті Ню Гейвені на католицькому кладбищі св. Лаврентія при численній участі громадянства.

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всім, що в днях печалі несли духовну і моральну поміч Покійному і нам.

Найперше щире українське „Спаси Біг" складаємо Духовним отцям Високопреподобним о. пар. Степанові Чомкові, о сов. Рейнаровичеві за похоронні відправи; п. Павлові Червоняковi з Ню Йорку та Всім Шановним Представникам місцевих Установ: інж. Є. Лукомському, д-р Р. Миколаєвичеві, п. А. Маланчукові за щиро-дружні слова прощання над домовиною Покійного.

Не діждавшись Воскресіння своєї Рідної туземської Батьківщини, для якої Покійний жив і трудився все своє життя, відійшов у Батьківщину Вічності.

Дружина **СОФІЯ** і син **БОГДАН.**

ТАРЗАН, ч. 3797. На його ласці.

Тарзан прожив один день в джунґлях, чекаючи на те, щоб від тубільців - наркоманів відійшли наслідки ліку-наркотика.

А тоді, знаючи, що вони повернуться додому, він упевнено зайшов до села лібів.

Там він побачив наслідки свого „лікування шоком". Збентежений Кура нахилився вперед. — Ми хворі; наші голови йдуть обертом... Зроби нас знову здоровими, благав він.